

Hospitalizācijas un komplikāciju biežuma un ilguma izmaiņas Bērnu klīniskajā universitātes slimnīcā ar vējbakām stacionētiem bērniem 2003.–2014. gadā pēc vējbaku vakcīnas ieviešanas Nacionālajā imunizācijas programmā

Dace Zavadska¹, Olga Šušenačeva²

Rīgas Stradiņa universitāte, Latvija

¹ Pēdiatrijas katedra,

² Medicīnas fakultāte

Ievads. Vējbakas ir ļoti kontagioza bērnu infekcijas slimība, kas ir izplatīta visā pasaulē. Pēc SPKC datiem, katru gadu Latvijā reģistrē vidēji 5459,6 vējbaku gadījumus ar vidējo incidenci gadā 239,032 uz 100 000 iedzīvotāju. Kopš 2008. gada Nacionālajā imunizācijas programmā ir ieviesta vakcīna pret vējbakām.

Vakcīna ir apstiprinājusi savu efektivitāti vairāku pasaules valstu veiktajos pētījumos: pēc literatūras datiem, vakcīnas efektivitāte sasniedz 95%. Vakcinācija samazina vējbaku gadījumu skaitu, netieši pasargā tās sabiedrības grupas, kuras nedrīkst vakcinēt, mazina iespējamību vēlāk dzīvē attīstīties *herpes zoster* slimībai, kā arī vējbaku gadījumu, hospitalizācijas nepieciešamību, komplikāciju attīstības biežumu un mirstību.

Darba mērķis, materiāls un metodes. Šī darba mērķis bija noskaidrot, kā vējbaku vakcīnas ieviešana Nacionālajā imunizācijas programmā ietekmē vējbaku incidenci, komplikāciju skaitu, stacionēšanas ilgumu dažāda vecuma stacionētiem bērniem Bērnu klīniskajā universitātes slimnīcā (BKUS) laikposmā no 2003. līdz 2014. gadam.

Pētījums ir retrospektīvs, un tajā tika izmantoti no 565 BKUS stacionāra medicīniskajām kartēm gūtie dati par bērniem, kam bijusi vējbaku diagnoze. Datu analīzei izmantota *SPSS Statistics* un *MS Excel 2013* datorprogramma, kā arī SPKC dati.

Rezultāti. Pēc vakcīnas ieviešanas Nacionālajā imunizācijas programmā 2008. gadā ir novērots saslimšanas gadījumu skaita samazinājums no 6953 gadījumiem 2003. gadā līdz 2396 gadījumiem 2014. gadā ($p = 0,28$) un imunizācijas pret vējbakām līmeņa pieaugums no 48,1% 2008. gadā līdz 84,5% 2014. gadā. BKUS vējbaku stacionēšanas gadījumu skaits statistiski ticami nav mainījies ($p = 0,684$), taču ir samazinājies gadījumu skaits vecuma grupā no viena līdz trīs gadiem – no 12,4 vidējā gadījumu skaita laikposmā no 2003. līdz 2007. gadam uz 8,7 vidējo gadījumu skaitu no 2008. līdz 2014. gadam. Vecuma grupā no 12 līdz 18 gadiem laikposmā no 2003. līdz 2007. gadam vidējais gadījumu skaits bija 5,8, bet no 2008. līdz 2014. gadam tas samazinājās līdz 4,7. Ir mazinājies ar vējbakām ārstēto bērnu stacionēšanas ilgums ($p = 0,42$) no 5,24 vidējā dienu skaita 2003. gadā līdz 3,21 vidējam dienu skaitam 2014. gadā. Vējbaku komplikāciju biežums stacionēto bērnu vidū nav mainījies ($p = 0,52$).

Secinājumi. Vējbaku vakcīnas ieviešana Nacionālajā imunizācijas programmā ir pozitīvi ietekmējusi veselības situāciju Latvijā: ir samazinājies saslimstības ar vējbakām gadījumu skaits un incidence. BKUS kopējais ar vējbakām hospitalizēto bērnu gadījumu skaits nav mainījies, tomēr ir mazinājies gadījumu skaits atsevišķās vecuma grupās. Vējbaku komplikāciju biežums palicis nemainīgs, taču ir samazinājies vidējais stacionārā pavadīto dienu skaits.